Lietas arhīva Nr. K71-0111-22/18
ECLI:LV:VRT:2022:0512.11300022421.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Madonā 2022.gada 12.maijā

Vidzemes rajona tiesa,
tiesnese K.Poča,
piedaloties prokurorei Z.Actiņai,
aizstāvei R.Zepai,

izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā

/pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. B/ vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā atņemtas), būdams alkohola ietekmē, kā arī izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Ar Vidzemes rajona tiesas 2021.gada 27.aprīļa spriedumu krimināllietā Nr.11300037020 /pers. B/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 170.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīts ar piespiedu darbu 130 stundas. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu sodam pieskaitīts sods, kas nav izciests pēc Vidzemes rajona tiesas 2020.gada 3.novembra sprieduma un galīgais sods /pers. B/ noteikts piespiedu darbs 400 stundas, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 6 gadiem. Spriedums stājies spēkā 2021.gada 8.maijā.

/pers. B/ 2021.gada 8.augustā ap pulksten 22.30 papildsoda- tiesību ierobežošana- izciešanas laikā adresevadīja automašīnu *marka* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kas noteiktā kārtībā ir atņemtas ar iepriekš minēto tiesas spriedumu, būdams alkohola ietekmē, jo minimālā alkohola koncentrācija izelpā konstatēta 2,8244 promiles.

Ar šādām darbībām /pers. B/ izdarīja Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

Apsūdzētais /pers. B/ tiesas izmeklēšanā savu vainu izvirzītajā apsūdzībā atzina pilnīgi. Viņš piekrita apsūdzībā norādītajam faktisko apstākļu izklāstam un noziedzīgo nodarījumu kvalifikācijai.

Pirmstiesas kriminālprocesā, 2021.gada 9.augustā nopratināts kā aizturētais, /pers. B/ ir liecinājis, ka jau kādas četras dienas lietojis alkoholu. Neatceroties, kā ar draugu /pers. C/, ar pers.C civilsievas automašīnu nokļuvuši adrese. Atceroties, ka pats braucis pie minētās automašīnas stūres, bet pers.Csēdējis blakus. Atceroties, ka braukuši pa ceļu posms. Ceļa posmā starpapdzīvota vieta un Madonu viņu ar ieslēgtām bākugunīm apturējuši policijas darbinieki. Apstājies ceļa malā, izslēdzis motoru un ātri pārlecis uz automašīnas aizmuguri. Kad pie automašīnas pieskrējuši policijas darbinieki un jautājuši, kurš ir braucis, neatzinies. Abiem ar pers.C tikusi veikta alkohola pārbaude un viņam uzrādīts alkohola reibums ap trim promilēm. Abi ar pers.C tikuši aizturēti, lai noskaidrotu, kurš ir vadījis transportlīdzekli. Atzīstot savu vainu automašīnas vadīšanā alkohola reibumā bez tiesībām un lieguma laikā (liecība lietas 31.-33.lapā).

Bez apsūdzētā /pers. B/ savas vainas pilnīgas atzīšanas un šajā kriminālprocesā liecinātā, viņa vainīgums inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā ir pierādīts ar ziņām par faktiem, kas izriet no lieciniekuu /pers. C/ un /pers. D/ liecībām lietā un lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem un dokumentiem.

/pers. C/ ir liecinājis, ka ar draudzenei /pers. D/ piederošo automašīnumarka no pilsētaatbraucis uzapdzīvota vieta. Tur saticis /pers. B/ un kopā ar viņu aizbraukuši uz apdzīvota vieta, kur pie pers.B brāļa lietojuši alkoholu. Vakarā gribējuši nokļūt mājās. Abi bijuši alkohola reibumā, šoferi nekur nevarējuši sameklēt un pers.B piekritis braukt pie stūres. Viņam arī to atļāvis, jo pats negribējis braukt. Kad bijuši aiz apdzīvota vieta, viņus apturējuši policijas darbinieki. Kad piestājusi policijas automašīna, pers.Bno vadītāja sēdekļa pārlecis uz automašīnas aizmuguri. pers.B neatzinis, ka braucis pie stūres, bet pats uzreiz policijas darbiniekiem teicis, ka viņš melo un ka automašīnu vadījis tiešipers.B (liecība lietas 20.lapā).

Lieciniece /pers. D/ ir liecinājusi, ka viņai pieder automašīna marka ar valsts reģistrācijas numuru nr.. 2021.gada 7.augustā devusies uz darbu, bet draugs /pers. C/ palicis mājās. Arī minētā automašīna bijusi mājās. Kad vakarā atbraukusi no darba, konstatējusi, ka nav ne pers.C, ne automašīnas. 8.augusta vakarā viņai piezvanījusi pers.C mamma un teikusi, ka ir nepieciešams atbraukt un paņemt automašīnu. Vēlāk sazvanījusi pers.C un viņš paskaidrojis, ka draugs braucis pie stūres un ka ir jāpaņem automašīna no policijas (liecība lietas 17.-18.lapā).

Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Satiksmes uzraudzības rotas jaunākās inspektores A.Stafeckas ziņojumā minēts, ka 2021.gada 8.augustā, pildot dienesta pienākumus, kopā ar kolēģi patrulējuši paapdzīvota vieta. Tikusi saņemta informācija, ka ar pelēkas krāsas marka markas automašīnu pārvietojas vadītājs, kurš ir alkohola reibumā. Uz ceļa posmsarī tikusi pamanīta minētā automašīna un pulksten 22.30 ticis pieņemts lēmums šo automašīnu apturēt. Pieskrienot pie automašīnas un atverot vadītāja durvis, vadītāja sēdeklī neviens neatradies. Vēlāk ticis noskaidrots, ka vadītājs /pers. B/ bija pārlecis no vadītāja vietas uz automašīnas aizmuguri. Blakus vadītāja sēdeklim atradies /pers. C/. Kad jautājusi, kurš vadījis automašīnu, viņi rādījuši viens uz otru. Aptaujājot minētās personas atsevišķi, ticis noskaidrots, ka automašīnu vadījis tiešipers.B. Viņam tikusi veikta alkohola

pārbaude un konstatētas 2,6244 promiles.

Ar ziņām par faktiem, kas fiksēti 2021.gada 8.augustā sastādītajā Transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokolā Nr.nr. un tam pievienotajās alkometra izdrukās ir pierādīts, ka šajā datumā pulksten 22.42 /pers. B/ konstatēta alkohola ietekme 2,8244 promiles.

Ar Ceļu satiksmes drošības direkcijas sniegto informāciju ir pierādīts, ka /pers. B/ ir transportlīdzekļa vadīšanas tiesību liegums no 2020.gada 21.marta līdz 2026.gada 13.novembrim pamatojoties uz Vidzemes rajona tiesas spriedumiem.

Tiesa uzskata, ka visi augstāk minētie pierādījumi ir pieļaujami, attiecināmi, ticami un pietiekami, lai konstatētu apsūdzētā /pers. B/ vainīgumu viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā un viņš par šiem noziedzīgajiem nodarījumiem ir sodāms.

Nosakot apsūdzētajam piespriežamā soda veidu, tiesa, saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu ņem vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, bet nosakot soda mēru, saskaņā ar tā paša panta trešo daļu, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Apsūdzētais /pers. B/ izdarījis noziedzīgus nodarījumu, kas saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu tiek klasificēti kā mazāk smagi noziegumi. Viens noziedzīgais nodarījums ir vērsts pret satiksmes drošību, bet otrs- pret jurisdikciju. Noziedzīgo nodarījumu rezultātā nekādas paliekošas kaitīgas sekas nav iestājušās.

/pers. B/ kriminālā kārtā agrāk sodīts sešas reizes- pēdējo 2021.gada 27.aprīlī par Krimināllikuma 170.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu. Šī sodāmība nav dzēsta. 2020.gadā /pers. B/ ticis sodīts divas reizes- 10.martā pēc Kriminālloikuma 262.panta pirmās daļas un 3.novembrī pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta otrās daļas. Divas reizes /pers. B/ ir tiesāts ārzemēs. Pēdējā gada laikā administratīvi sodīts nav. /pers. B/ tiesai paskaidroja, ka viņam ir zināmas veselības problēmas, tuvākajā laikā vēloties iekārtoties darbā un viņa apgādībā esot viens bērns.

Šā kriminālprocesa ietvaros /pers. B/ veikta ambulatorā tiesu psihiatriskā ekspertīze. Kā norādīts ekspertīzes atzinumā Nr.nr., tad /pers. B/ viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas laikā bija organiski personības traucējumi, simptomātiska epilepsija ar alkohola atkarību, parastu alkohola reibumu, tomēr viņš varēja saprast savu darbību un to vadīt. /pers. B/ rekomendē atzīt par pieskaitāmu. /pers. B/ konstatēta ievirzes uzvedība, veselības traucējumu simulācija, kas potenciāli viņam var izpausties tiesas izmeklēšanas laikā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par /pers. B/ atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka viņš savu vainu vaļsirdīgi atzīst un nožēlo izdarīto. Aizstāves minēto atbildību mīkstinošo apstākli- pieteikšanos par vainīgu, - tiesa nevērtē kā tādu. Kā redzams no lietas materiāliem, tad /pers. B/ 2021.gada 8.augustā ticis aizturēts kā persona, kas pārsteigta tūlīt pēc noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas, un tikai 2021.gada 9.augustā policijai adresētā iesniegumā atzinies, ka vadījis automašīnu, būdams alkohola reibumā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1. un 12.punktu attiecībā pret Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu par /pers. B/ atbildību pastiprinošiem apstākļiem tiesa atzīst recidīvu un noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu alkohola ietekmē, savukārt attiecībā pret Krimināllikuam 262.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu kā atbildību pastiprinošs apstāklis ir atzīstams recidīvs, jo nav dzēsta iepriekšējā sodāmība.

Krimināllikuma 46.panta ceturtā daļa noteic, ka brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem. Izvērtējusi lietas apstākļus, tiesa nonāk pie secinājuma, ka attiecībā pret /pers. B/ soda mērķis nav sasniedzams ar kādu vieglāka veida sodu. /pers. B/ savos nepilnos trīsdesmit dzīves gados tiek tiesāts jau septīto reizi. 2020.gadā viņš divas reizes sodīts par analogiem noziedzīgiem nodarījumiem. 2021.gada 8.maijā stājies spēkā 2021.gada 27.aprīļa spriedums, ar kuru /pers. B/ notiesāts pēc Krimināllikuma 170.panta, un jau 2021.gada 8.augustā viņš apzināti izdarījis divus tīšus noziedzīgus nodarījumus, par kuriem tiek tiesāts šajā kriminālprocesā. 2021.gada 27.aprīlī tiesa /pers. B/ piespriedusi 400 stundas sabiedriskā darba, no kura nav izciestas 345 stundas, lai gan pēc sprieduma stāšanās spēkā ir pagājis gads. Tiesas ieskatā, minētie fakti norāda uz to, ka /pers. B/ ir persona ar zemu tiesiskās apziņas līmeni. Neraugoties uz vairākām sodāmībām, viņš turpina noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu un nav arī pienācīgi centies izciest viņam noteikto sodu. /pers. B/ pie transportlīdzekļa stūres sēdies alkohola reibumā, kas tuvs trim promilēm un vērtējams kā smags reibums, pie kam vēl vedis pasažieri, apdraudot savu, pasažiera un pērējo sabiedrības locekļu drošību. Pie šādiem apstākļiem, kā arī raugoties no sabiedrības drošības interesēm, /pers. B/ sods nosakāms brīvības atņemšanas veidā. Raugoties uz to, ka noziedzīgo nodarījumu rezultātā nekādas paliekošas kaitīgas sekas nav iestājušā, /pers. B/ sods nosakāms īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā.

Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcija kā obligātu papildsodu paredz transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem. Tiesa uzskata, ka /pers. B/ šis papildsods nosakāms sankcijā paredzētajā maksimālajā apmērā, jo viņš par analogu noziedzīgu nodarījumu jau ticis sodīts un transportlīdzekli vadījis smagā alkohola reibumā.

Nosakot sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, piespriestie sodi ir daļēji saskaitāmi, jo izdarīti mazāk smagi noziegumi un lietā konstatēti gan apsūdzētā atbildību mīkstinoši, gan atbildību pastiprinoši apstākļi.

/pers. B/ notiesāts ar Vidzemes rajona tiesas 2021.gada 27.aprīļa spriedumu, kurš stājies spēkā 2021.gada 8.maijā. Ņemot vērā, ka /pers. B/ noziedzīgos nodarījumus, par kuriem tiek tiesāts šajā kriminālprocesā, izdarījis laikā, kad izcieta sodu pēc minētā sprieduma, tad viņam nosakāms galīgais sods pēc vairākiem spriedumiem saskaņā ar Kriminllikuma 51.panta pirmo daļu. Jaunajam sprieduma ir pilnībā pievienojams neizciestais pamatsods- 345 sabiedriskā darba stundas- un daļēji pievienojams neizciestais papildsods- transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana.

/pers. B/ šajā kriminālprocesā laikā no 2021.gada 8.augusta pulksten 22.57 līdz 2021.gada 9.augusta pulksten 16.30 ticis aizturēts. Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu viņam šī aizturēšanā pavadītā viena diena ir ieskaitāma brīvības atņemšanas soda laikā.

/pers. B/ līdz sprieduma stāšanās spēkā ir atstājami izraudzītie drošības līdzekļi- nodošana policijas uzraudzībā un aizliegums izbraukt no valsts, lai nodrošinātu sprieduma izpildi.

Apsūdzētā /pers. B/ valsts nodrošināto juridisko palīdzību pirmstiesas kriminālprocesā īstenoja zvērināta advokāte L.Skrajāne, kurai saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.pantu un Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību" atbilstoši sniegtajam aprēķinam ir izmaksājama atlīdzība 50 EUR. Saskaņā ar Krimināprocesa likuma 368.panta pirmo daļu šie procesuālie izdevumi piedzenami no apsūdzētā valsts labā. Saskaņā ar Krimnālprocesa likuma 529.panta 2.punktu procesuālie izdevumi piedzenami tikai tad, ja 30 dienu termiņā no sprieduma spēkā stāšanās dienas tie netiks samaksāti labprātīgi.

Saskaņā ar Krimnālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 1.punktu lietiskie pierādījumi- nomazgājumi no automašīnas šofera durvju iekšpuses, nomazāgājums no automašīnas stūres un nomazgājumi no automašīnas ātrumpārslēdzēja, kas glabājas Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Madonas iecirknī- ir iznīcināmi kā nevērtīgi.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 511.,512., 520.,527.-530.pantu,

tiesa nosprieda

/pers. B/

-atzīt par vainīgu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 (trim) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem;

-atzīt par vainīgu Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi 20 (divdesmit) dienām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, daļēji saskaitot piespriestos sodus, sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības /pers. B/ noteikt- brīvības atņemšana uz 4 (četriem) menešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu sodam, kas noteikts ar šo spriedumu, pilnībā pievienot neizciesto pamatsodu un daļēji pievienot neizciesto papildsodu, kas noteikts ar Vidzemes rajona tiesas 2021.gada 27.aprīļa spriedumu un /pers. B/ galīgo sodu pēc vairākiem spriedumiem noteikt- brīvības atņemšana uz 4 (četriem) mēnešiem, sabiedriskais darbs uz 345 (trīs simti četrdesmit piecām) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 7 (septiņiem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu /pers. B/ brīvības atņemšanas soda laikā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2021.gada 8.augusta pulksten 22.57 līdz 2021.gada 9.augusta pulksten 16.30, t.i., 1 (vienu) dienu.

/pers. B/ līdz sprieduma stāšanās spēkā atstāt drošības līdzekļus- nodošanu policijas uzraudzībā un aizliegumu izbraukt no valsts.

Piedzīt no /pers. B/ par labu valstij procesuālos izdevumus 50 EUR (piecdesmit *euro*) aizstāves darba apmaksai, nosakot 30 dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas šo izdevumu labprātīgai apmaksai.

Lietiskos pierādījumus- nomazgājumus no automašīnas šofera durvju iekšpuses, nomazāgājumu no automašīnas stūres un nomazgājumus no automašīnas ātrumpārslēdzēja, kas glabājas Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Madonas iecirknī- iznīcināt.

Prokurore, apsūdzētais un viņa aizstāve desmit dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā pēc tam, kad beidzies termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sagatavošanu un lūgums nav iesniegts.

Ja tiek sagatavots pilnais spriedums, tad tas ir pārsūdzams apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesai, sūdzību desmit dienu laikā pēc pilnā sprieduma pieejamības dienas iesniedzot Vidzemes rajona tiesā.

Pilnais spriedums pieejams no 2022.gada 6.jūnija.

Tiesnese K.Poča